Jels Søbad ligger ved Jels Nedersø med hyggelige Jels lige i baggrunden og med kort afstand til bl.a skov og indkøb. Badebroen giver mulighed for alle typer vandleg - både til dig, der tør springe ud på dybt vand, og de mindre børn, der bare gerne vil soppe og lege i sandkanten.

Foreningshuset 6

Foreningshuset ved Jels Sø er samlingspunkt for flere af de lokale foreninger, heriblandt roklubben, fiskeriforeningen, lokalrådet, triathlon-klubben, vinterbaderene og løbeklubben. Dertil benyttes foreningshuset også af dagplejerne, samt Jels Skole, som har lagt en del af sin undervisning i et af de moderne lokaler. Jels Fiskeriforening har etableret en handicapvenlig fiskebro i tilknytning til foreningshuset.

Jels Søbad 7

Jels Søbads topmoderne bygninger omfatter lækre og moderne omklædningsrum for badegæsterne og en ny cirkelrund badebro, der skaber et børneområde, et område til rolig svømning og et område til udspringere. Jels Søbad, og området omkring, er et aktivitets- og samlingssted i naturen og der vil her være rigtig gode muligheder for at få en hyggelig og begivenhedsrig dag ved søen.

Jels Pigen 8

Skolelærer Jørgen Thoms' bronzeskulptur, "Jels-pigen", står ved friluftsbadet i Jels. Den blev opstillet i 1953, da læge H.H. Ravn fik den stillet til rådighed af Ny Carlsbergfondet.

Legepladsen 9

På legepladsen, der ligger op til Jels sø, vil der for børnene være rig mulighed for at få en hyggelig dag. Tag en pause fra badningen i søen og udfordr din eventyrlyst på legepladsens gynger, på rutsjebanen eller måske på klatrebanen. Der er selvfølgelig også nærliggende bænke for forældre, så der kan holdes øje med børnene, mens de slår sig løs.

Jels Vikingespil 10

Hver sommer opføres der vikingespil på friluftsscenen. Jels Vikingespil er friluftsteater om vikingetiden og kan indeholde både drabelige fægtekampe og glødende romantik og farverige optrin udført af flere hundrede frivillige aktører. Den første weekend i spilleperioden er der vikingemarked i Jels Vikingeby med boder og vikinge aktiviteter.

Valhalla 11

Ingen har rigtigt været til vikingespil uden et besøg i festteltet, som for vikingerne har været en sikker ledsager siden spillenes begyndelse i 1977. Her er sang og bægerklang, og den traditionsrige drik Mjød er naturligvis fortsat på menukortet. Valhalla er stedet, hvor hele familien, vennekredsen, firmaet eller foreningen kan mødes både før og efter vikingespillet. Inden spillet er der mulighed for at spise i Valhalla. Dette skal dog forudbestilles og efter forestillingen - det såkaldte aftershow - kan der hygges med musikalsk underholdning, fælles sangpotpurrier samt diverse drikke.

Skydebanen 12

Skyttehuset lå i søkanten (ud for Friluftsteatret) 200 meter fra den fjerneste mur. Murene tjente som beskyttelse for de, der skulle markere skuddet på skydeskiven.
Jels Arkiv: Skyttehuset, Jels Nedersø. Billedet er fra perioden 1945-1946.

Planetsti 13

Planetstien er en ca. tre kilometer lang "rumvandring", der starter ved Orion Planetarium, hvor solen er sat. Derfra følger man Planetstien ud langs med søerne.
Undervejs er der i bronze opstillet modeller af planeterne. Her gives en fornemmelse af deres indbyrdes størrelses- og afstandsforhold.

Jels Vikingeby 14

Vikingebyen blev til som kommunalt beskæftigelsesprojekt. Der blev opført et grubehus og et stort langhus, som er rekonstruktioner af en vikingeboplads ved Hammelev i Sønderjylland. I 2002 overtog Vikingegruppen "larlsae", der har renoveret og bygget til. Arbejdet udføres af frivillige med interesse for vikingetidens håndværk. Der tilbydes lejrskoler, fester og andre arrangementer i "vikingeånd".

Sejlads på Jels Søerne 15

På Jels Nedersø og Jels Midtsø har du døgnet rundt fri adgang til at sejle i kano og kajak. Det eneste du skal gøre, er at medbringe din egen kajak eller kano og så kan du nyde en idyllisk sejltur på søerne. Er du ikke selv i besiddelse af en kano eller en kajak, vil der være mulighed for at leje dette på Jels Voldsted. Du må ikke fiske fra dem, medmindre du køber et bådtegn fra Jels Fiskeriforening. Når sejlturen er omme, skal du fjerne din kajak eller kano. Af hensyn til fuglelivet er det ikke tilladt at sejle og fiske i Jels Oversø.

Royal Oak Golf Club 16

Med udsigt og gåafstand til det naturskønne område med skovene og Jels søerne ligger Royal Oak Golf Club. Her kan du tage et spil golf med familien, med vennerne eller måske bare med dig selv, samtidig med at du oplever den smukke natur omkring Jels. Der vil på stedet også være mulighed for at nyde en lækker middag på Restaurant Royal Oak.

Domænegården "Store Barsbøl" 17

Domænegårde var dem, som den tyske stat opkøbte, da Sønderjylland fra 1864 til 1920 var under tysk herredømme. For at fremme tyskheden blev tysk personale ansat på disse gårde i det nordligste Slesvig. Gården er i dag i privateje.

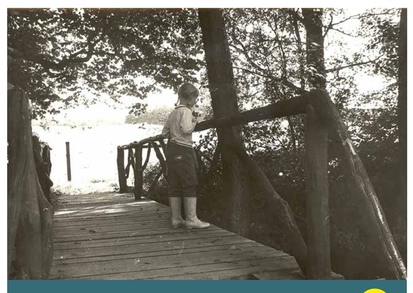

Heksebroen 18

Broen er bygget i forbindelse med anlæggelse af stisystemet ved søen af Skovfoged Lund-Thomsen efter genforeningen i 1920. Broen var oprindeligt kunstfærdigt udført af knudrede stolper, og man mener, at det er det, der har givet den navnet. Senere er broen blevet bygget på ny - blandt andet for at gøre den handicapvenlig. Jels Arkiv: Den gamle "Heksebro" over kanalen mellem Jels Nedersø og Midtsø

Shelter 19

Shelteret ved Jels Voldsted ligger i bogstavligste forstand midt i skoven. Mellem de høje, slanke og skyggefulde bøgetræer er sheltertaget næsten i niveau med skovbunden. Her kan man virkelig hygge sig. Shelterpladsen rummer ét shelter med plads til ca. otte personer. Der er mulighed for at tænde bål, når vejret tillader det.

Jels voldsted 20

Det har hidtil været umuligt for arkæologer og historikere at kaste lys over Voldstedets fortid. Dets størrelse og udstrækning antyder, at der bag de anselige volde har knejset et bygningsværk af format - måske en borg. I dag er Jels Voldsted kendetegnet ved sin smukke natur lige ned til Jels Midtsø, omkranset af skov. Den maleriske bygning 'Jels Voldsted' fra 1920 indeholder café og selskabslokaler.

Hvide Bænk 21

I 2018 blev et gammelt og populært udsigtspunkt ved Jels Midtsø tæt ved landevejen genskabt. Det var kendt som "Hvide Bænk". I samarbejde med Naturstyrelsen og lodsejere sørgede frivillige for, at man nu igen kan nyde udsigten over søen fra dette sted, og der står atter en hvid bænk, efter den har været væk i årtier. Jels Arkiv: Udsigt fra "Hvide Bænk" fra 1950

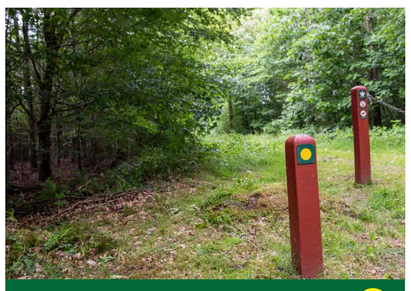

Klaskeroj skov 22

I statsskoven "Klaskeroj" blev Slesvigs sidste ulv skudt i 1776. Her er i dag mange andre dyr og fugle – særligt ravne findes i flere af skovene omkring Jels. Jordbunden i Klaskeroj er meget vandrig, og derfor sur og fugtig. Dette har givet navnet, fordi jorden er "klasket sammen".

Rensdyrjægerne ved Jels 23

Under en tur rundt om Jelssøerne i 1968 fandt amatørarkæolog Jørn Fynbo de første flintredskaber fra Hamburgkulturen på en pløjemark. I 1981 kom det til en egentlig undersøgelse, og gennem omfattende udgravninger i de følgende år lykkedes det at afdække to bopladser og at finde et stort antal flintoldsager, heriblandt ca. 1000 redskaber. Den ene af disse bopladser har igennem en længere periode dannet udgangspunkt for en gruppe rensdyrjægeres liv ved kanten af søen. Disse jægere var blandt de første mennesker, der kom til Danmark, efter at isen var smeltet.

Haraldsholm 24

Haraldsholmvej har fået navn efter den tidligere domænegård "Haraldsholm", som i dag fortsat er i privateje. Vejen følger den tidligere amtsjernbane Sommersted–Jels–Skodborg, der blev nedlagt i 1932. Jernbanen lå vest for vejen, og kan tydeligt følges ind i Haraldsholm Skov. Langs vejen ligger statshusmandsbrug udstykket i 1926-27 fra "Mariegård" og "Haraldsholm". Haraldsholm Skov er - som de øvrige skove i området – en rest af de gamle Farrisskove, som strakte sig i et bælte tværs over landet og udgjorde grænseområdet mellem Jylland og Slesvig.

Dansk Klokkemuseum 25

Over Lerte Kirke, Farrisvej 12. En lille afstikker, der er turen værd, går til ét af landets usædvanlige museer. I den lille kirke fortælles der om klokkens og klokkespillets kulturhistorie, og der vil desuden også være en demonstrering af klokkens kunnen. Alt må berøres, der må fotograferes med blitz, og de fleste af klokkerne kan man få til at ringe.

Hærvejsruten 26

Vandreruten går gennem Haraldsholm Skov, inden den møder cykelruten, der kommer til Jels fra vest. Jelssøerne ligger smukt omgivet af skove og bakker. Fra Jels går ruten sydpå gennem den spændende Stursbøl Plantage. Vandreruten går videre gennem Oksenvad Hede, der er en plantage på nordsiden af Nørreå.

Gravhøjene 27

Forbindelsen til specielt bronzealderen ses af de i alt 70 gravhøje, der i Stursbøl Plantage ligger i tilknytning til hærvejsforgreningerne. Netop anlæg af Stursbøl Plantage har betydet, at disse mange gravhøje er bevaret. Størstedelen af højene på landbrugsarealerne uden for skoven blev fjernet, før den generelle fredning af gravhøjene blev gennemført efter 2. verdenskrig.

Troldeskoven 28

Beretningerne om denne hedetilplantning er spændende læsning, hvor der redegøres for de vanskelige klimatiske og jordbundsmæssige forhold og de mange prøvelser, som forstfolkene måtte igennem. I 1803-04 forsøgte man at så skov frø i en blanding af rødgran, skovfyr, lærk og weymouthsfyr, og samtidig begyndte man at plante rødgran. Skovrejsningen fortsatte de næste årtier, men skuffelserne var mange. Store dele af plantningerne mislykkedes, og de overlevende skovfyr blev forkrøblede, idet de blev angrebet af fyrrevikler, en sommerfugleart, hvis larver ødelægger knopperne.

Stursbøl Plantage 29

Det er godt 200 år siden, man begyndte at anlægge plantagen på det, der dengang var et stort hedeområde. Efter store problemer i starten udviklede plantagen sig gennem årene til en tæt og produktiv skov med store værdier af især nåletræ. Orkanen i 1999 udslettede stort set hele plantagen, og et helt nyt og anderledes skov- og naturområde er nu på vej - langt mere varieret med en blanding af mange træarter, især meget mere løvtræ og med åbne områder inde i skoven.

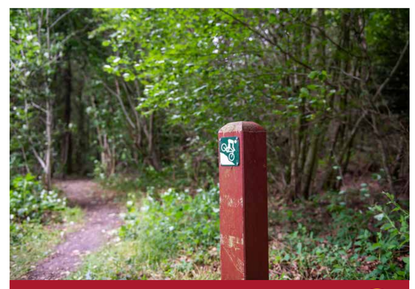

MTB Stursbøl plantage 30

MTB-sporet i Stursbøl Plantage syd for Jels er, på grund af sit relativt flade terræn, et godt begynder- eller familiespor. Plantagen byder på varieret terræn og en god og alsidig naturoplevelse. Sporbyggerne har gjort en hel del for at kompensere for de manglende højdemeter og istedet bygget hop, skinnies, berms og bumps.